

CHOROBY PRZYŻĘBIA

diagnostyka i leczenie

Katarzyna Kowalska – stomatolog

Przyzębie to zespół tkanek otaczających i unieruchamiających zęb. Na przyzębie składają się dziąsła, ozębna, cement korzeniowy i kość wyrostka zębodołowego szczęki i żuchwy. Otaczają one ząb oraz mają za zadanie utrzymanie go w zębodole.

Choroby przyzębia (podobnie jak próchnica) są obecnie zaliczane do chorób społecznych. Dotyczą około 70% dorosłej populacji. Ich główną przyczyną jest niedostateczna lub nieprawidłowa higiena jamy ustnej (około 90% przypadków). Do innych przyczyn zaliczamy: bruksizm, wady zgryzu, nieprawidłowo wykonane wypełnienia i uzupełnienia protetyczne, cukrzycę, zaburzenia metaboliczne oraz niedobory pokarmowe. Choroby przyzębia dzielimy na: zapalenia dziąseł oraz zapalenia przyzębia.

Co to jest zapalenie dziąseł?

Zapalenie dziąseł to najwcześniejszy i najłatwiejszy w leczeniu etap choroby przyzębia. **Gdy myjemy zęby zbyt rzadko lub nieprawidłowo, odkłada się na nich płytka nazębna.** Płytką jest miękkim osadem składającym się głównie z resztek pokarmowych oraz bakterii, ściśle przylegającym do powierzchni zęba, dającym się usunąć poprzez szczotkowanie. Nieusuwana z czasem twardnieje i zamienia się w kamień. Zalegająca płytka nazębna jest źródłem toksyn, bezpośrednio odpowiedzialnych za proces zapalny. Już po 3–4 dniach działania płytki rozwija się stan zapalny dziąseł. Stają się one obrzęknięte, zaczerwienione, skłonne do krwawień w trakcie mycia i podczas jedzenia nawet niezbyt twardych pokarmów.

Jak leczymy zapalenie dziąseł?

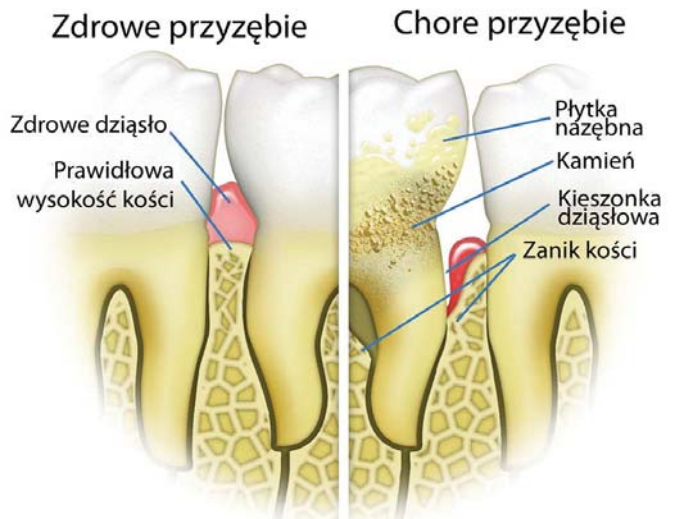
Uszkodzenia przyzębia na tym wczesnym etapie choroby są jeszcze odwracalne, gdyż obejmują tylko dziąsła, natomiast tkanka kostna i łączna, które utrzymują zęby w miejscu, nie są jeszcze objęte procesem chorobowym. Wystarczy usunięcie przyczyny (płytki i kamienia nazębnego), a stan zapalny dziąseł całkowicie cofa się. Leczenie polega na usunięciu złogów nazębnych i pouczeniu pacjenta w jaki sposób powinien prawidłowo dbać o higienę jamy ustnej.

Miękką płytkę nazębną pacjent jest w stanie samodzielnie usunąć poprzez prawidłowe szczotkowanie, stosowanie szczoteczek międzyzębowych oraz nici dentystycznej. **Natomiast jedynym sposobem na usunięcie płytki nazębnej, która nawarstwiła się i stwardniała, tworząc kamień nazębny, jest profesjonalne oczyszczenie zębów przez lekarza stomatologa lub higienistkę tzw. scaling.** W trakcie występowania zapalenia konieczne jest częstsze niż normalnie wykonywanie zabiegów higienicznych w jamie ustnej.

Niestety, bardzo często objawy zapalenia dziąseł nie wzbudzają zaniepokojenia pacjenta, co więcej nie są nawet przez niego zauważane. **Dlatego pacjent w większości przypadków zgłasza się do gabinetu stomatologicznego z bardziej zaawansowaną chorobą przyzębia czyli zapaleniem przyzębia.**

Co to jest zapalenie przyzębia?

Zapalenie przyzębia rozwija się na bazie długotrwałego i nieleczzonego zapalenia dziąseł. Jest to proces nieodwracalny. Oprócz dziąseł, zmiany chorobowe obejmują kość i więzadła

z zęb. **W zapaleniu przyzębia dochodzi do trwałego uszkodzenia włókien ozębnej (system mikroskopijnych włókien utrzymujących zęby) i zaniku kości wyrostka zębodołowego. Dziąsła cofają się, odsłaniają się szyjki i korzenie zębów.** Obnażone szyjki zębowe stają się wrażliwe na zimne, gorące, kwaśne i słodkie pokarmy. Tworzą się kieszenie przyzębne, które są wyjściem ropni paradontalnych. Zęby pozbawione oparcia, zaczynają się ruszać, przemieszczać i na koniec wypadają. W ustach pojawia się niesmak i nieprzyjemny zapach.

Jak leczymy zapalenie przyzębia?

W pierwszej kolejności przeprowadza się leczenie przeciwzapalne (podobne jak w przypadku zapalenia dziąseł), usuwając przyczynę choroby. Kolejnym etapem są zabiegi naprawczo-regeneracyjne dla uszkodzonych struktur przyzębia, usuwając skutki schorzenia. Do nich zaliczamy min. kiretaże, gingiwektomię czy operacje płatowe.

Należy mieć świadomość, że leczenie chorób przyzębia przeprowadzamy nie tylko dla zachowania funkcjonalności zębów i dziąseł, czy efektu estetycznego, ale także zdrowia całego organizmu. **Wiele osób nie zdaje sobie z tego sprawy, ale choroby przyzębia mogą prowadzić do powikłań ogólnoustrojowych takich jak: zmiany miażdżycowe, choroby serca i układu sercowo-naczyniowego, zawały, zaburzenia gospodarki węglowodanowej organizmu czy zapalenia płuc.** U kobiet w ciąży mogą być przyczyną przedwczesnych porodów i niskiej wagi urodzeniowej noworodków.

Najsukuteczniejszym sposobem zapobiegania chorobom przyzębia (poza zdrowym trybem życia i dietą) jest dbanie o higienę i zdrowie ogólne jamy ustnej. Zabiegi higienizacyjne przeprowadzane profesjonalnie w gabinetach stomatologicznych oraz domowa pielęgnacja jamy ustnej w połączeniu z regularnymi wizytami kontrolnymi u lekarza są najlepszą prewencją dla tego typu schorzeń.